

BELGISCHE KAMER VAN VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

49e ZITTINGSPERIODE

GEWONE ZITTING 1998-1999

HANDELINGEN VAN DE OPENBARE COMMISSIEVERGADERINGEN

28/10/1998

C 655 Binnenlandse Zaken, Algemene Zaken
en Openbaar Ambt

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS DE BELGIQUE

49e LÉGISLATURE

SESSION ORDINAIRE 1998-1999

ANNALES DES RÉUNIONS PUBLIQUES DE COMMISSION

28/10/1998

C 655 Intérieur, Affaires générales
et Fonction publique

Sommaire

Mercredi 28 octobre 1998

COMMISSION DE L'INTÉRIEUR, DES AFFAIRES GÉNÉRALES ET DE LA FONCTION PUBLIQUE - C 655

Question orale de Mme Annemie Van de Casteele au premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "les prochaines élections du Parlement flamand" (n° 1459)

orateurs : Mme **Van de Casteele**, M. **Van den Bossche**, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur

Question orale de M. Filip De Man au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "le rapport concernant l'affaire Semira Adamu" (n° 1533)

orateurs : MM. **De Man**, **Van den Bossche**, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur

Interpellation de M. Filip Anthuenis au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la problématique à laquelle les communes et les CPAS sont confrontés actuellement en raison de la politique d'asile" (n° 2098)

orateurs : MM. **Anthuenis**, **Van den Bossche**, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur

Question orale de M. Joos Wauters au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "les difficultés relatives à la nomination du bourgmestre de Willebroek" (n° 1549)

orateurs : MM. **Wauters**, **Van den Bossche**, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur

Question orale de M. Joos Wauters au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "des transports nucléaires par chemin de fer" (n° 1550)

orateurs : MM. **Wauters**, **Van den Bossche**, vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur

Inhoud

Woensdag 28 oktober 1998

COMMISSIE VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN, DE ALGEMENE ZAKEN EN HET OPENBAAR AMBT - C 655

Mondelinge vraag van mevrouw Annemie Van de Casteele aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de eerstkomende verkiezingen van het Vlaams Parlement" (nr. 1459)

sprekers : mevrouw **Van de Casteele**, de heer **Van den Bossche**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken

Mondelinge vraag van de heer Filip De Man aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "het rapport met betrekking tot de zaak Semira Adamu" (nr. 1533)

sprekers : de heren **De Man**, **Van den Bossche**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken

Interpellatie van de heer Filip Anthuenis tot de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de problematiek waarmee de gemeenten en OCMW's heden worden geconfronteerd ten gevolge van het asielbeleid" (nr. 2098)

sprekers : de heren **Anthuenis**, **Van den Bossche**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken

Mondelinge vraag van de heer Joos Wauters aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de moeilijkheden in verband met de benoeming van de burgemeester van Willebroek" (nr. 1549)

sprekers : de heren **Wauters**, **Van den Bossche**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken

Mondelinge vraag van de heer Joos Wauters aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "nucleair transport via het spoor" (nr. 1550)

sprekers : de heren **Wauters**, **Van den Bossche**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken

COMMISSION DE L'INTÉRIEUR,
DES AFFAIRES GÉNÉRALES
ET DE LA FONCTION PUBLIQUE

RÉUNION PUBLIQUE DU
MERCREDI 28 OCTOBRE 1998

PRÉSIDENCE de
M. Vanpoucke

La séance est ouverte à 10.25 heures.

COMMISSIE VOOR DE BINNENLANDSE ZAKEN,
DE ALGEMENE ZAKEN
EN HET OPENBAAR AMBT

OPENBARE VERGADERING VAN
WOENSDAG 28 OKTOBER 1998

VOORZITTER :
De heer Vanpoucke

De vergadering wordt geopend om 10.25 uur.

Regeling van de werkzaamheden
Ordre des travaux

De **voorzitter** : Mevrouw Annemie Van de Castele heeft het woord.

Mevrouw **Annemie Van de Castele**, voorzitter van de VU-fractie : Mijnheer de voorzitter, indien de minister er geen bezwaar tegen heeft, zou ik mijn vraag nummer 1491 willen verdagen omdat ik graag tijdig in de plenaire vergadering aanwezig wil zijn.

De heer **Van den Bossche**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken : Mijnheer de voorzitter, ik heb hiertegen geen enkel bezwaar.

De **voorzitter** : Ook de mondelinge vragen van de heer Bart Laeremans (nrs. 1524, 1523 en 1516), van de heer Alfons Borginon (nr. 1453) en van de heer Frans Lozie (nr. 1539) worden op verzoek van de indieners naar een latere datum verschoven.

Mondelinge vraag van mevrouw Annemie Van de Castele aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de eerstkomende verkiezingen van het Vlaams Parlement" (nr. 1459)

Question orale de Mme Annemie Van de Castele au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "les prochaines élections du Parlement flamand" (n° 1459)

De **voorzitter** : Mevrouw Annemie Van de Castele heeft het woord.

Mevrouw **Annemie Van de Castele**, voorzitter van de VU-fractie : Mijnheer de voorzitter, de minister kent het probleem. Ik hoop in hem een bondgenoot te vinden. De verkiezingen naderen. Hij weet - beter dan ik - dat het Vlaams Parlement bij bijzonder decreet de benaming "Vlaams Parlement" heeft goedgekeurd nadat de Vlaamse Raad deze nieuwe benaming via verschillende resoluties in de praktijk had ingevoerd. Het Waalse Parlement heeft een soortgelijke werkwijze gevolgd. Hoewel het bijzonder decreet een ruime interpretatie was van de constitutionele autonomie en de argumentatie van de heer Suykerbuyk, de indiener van het bijzonder decreet, luidde dat de naamgeving een organisatorische aanlegenschap was, is het probleem dat zowel in de Grondwet als in de bijzondere wetten er nog altijd sprake is van de "Vlaamse Raad", de "Waalse Gewestraad" en de "Franse Gemeenschapsraad".

De minister van Binnenlandse Zaken moet de richtlijnen geven in verband met de verkiezingen. Ik ben er mij uiteraard van bewust dat hij zich moet houden aan de wet, maar ik had graag van hem vernomen of de regering in deze aangelegenheid een voorstel zal doen. De heer Van Grembergen heeft deze problematiek reeds in het Vlaams Parlement aangekaart vóór het vertrek van de heer Van den Bossche. Deze zaak werd door het Bureau van het

Vlaams Parlement onderzocht en de diensten hebben er een degelijke nota over opgesteld. Op basis van deze nota werd een voorstel van grondwetsherziening ingediend in de Senaat. Ons voorstel is klaar om in de Kamer te worden ingediend. Er zal tegelijkertijd om een spoedbehandeling worden verzocht. Wij weten dat dit niet de meest orthodoxe methode is. Het gaat om een wijziging van artikel 120 van de Grondwet. Dat artikel heeft betrekking op de parlementaire onschendbaarheid en wij zouden het willen gebruiken om de benaming "Vlaams Parlement" en eventueel "Waals Parlement" in te voeren. Later kunnen de andere grondwetsartikelen voor herziening vatbaar worden verklaard opdat deze wijziging in de toekomst op een meer orthodoxe manier kan verlopen.

Zal de regering initiatieven nemen om dit prangende probleem op te lossen? Is de minister bereid zich aan te sluiten bij eventuele parlementaire initiatieven over deze zaak?

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

De heer **Van den Bossche**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken : Mijnheer de voorzitter, mijn antwoord op deze vraag is zeer kort.

Zowel het Vlaams Parlement als de Waalse Gewestraad hebben beslist een andere naam te gebruiken. Ik heb de administratie opgedragen hiermee rekening te houden bij het drukken van formulieren. Ik beweer niet dat deze

constructie vanuit legalistisch oogpunt erg geslaagd kan worden genoemd. Het zou alleszins beter zijn indien een en ander zou worden opgevrolijkt in andere teksten. Ik denk echter niet dat er bezwaren zijn tegen het gebruik van deze terminologie. De federale overheid zal bij het organiseren van de verkiezingen de beslissingen van de beide parlementen dus zonder twijfel respecteren.

De **voorzitter** : Mevrouw Annemie Van de Casteele heeft het woord.

Mevrouw **Annemie Van de Casteele** (VU) : Mijnheer de voorzitter, het antwoord van de minister verheugt mij. Ik wil echter zijn aandacht vestigen op een passus uit de nota van de diensten van het Vlaams Parlement, waarin wordt gewezen op het gevaar van nietigheid van de verkiezingen. Wij moeten er in elk geval voor zorgen dat een individuele klacht wegens dit ene aspect niet tot nietigheid van de verkiezingen leidt.

Uit het antwoord van de minister kan ik afleiden dat hij geen bezwaar heeft tegen andere initiatieven ten einde de terminologie nog vóór de verkiezingen aan te passen en op die manier de rechtszekerheid te verhogen.

Minister **Van den Bossche** : Ik heb de nota van de diensten van het Vlaams Parlement gelezen. De heer De Gucht heeft vroeger in het Vlaams Parlement echter eveneens een vrij consistente nota over dit onderwerp ingediend met - dit geef ik toe - een extensieve interpretatie. De hele theorie is gebaseerd op de constructieve autonomie en op de betekenis van het begrip.

Wat de nietigheidsdreiging betreft, ben ik het niet eens met de inhoud van de nota van de diensten van het Vlaams Parlement. Uit de typische juristenstijl van deze nota blijkt overigens dat zij zelf niet geheel zeker zijn van wat zij beweren, maar dat zij - hoe het ook uitdraait - altijd gelijk willen hebben. Juristen hebben immers altijd gelijk : hoewel zij A zeggen, voegen zij er onmiddellijk aan toe dat ook B nog een kans maakt.

Het is natuurlijk altijd beter vooraf een oplossing te zoeken om elke discussie ter zake te vermijden.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Filip De Man aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "het rapport met betrekking tot de zaak Semira Adamu" (nr. 1533)

Question orale de M. Filip De Man au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "le rapport concernant l'affaire Semira Adamu" (n° 1533)

De **voorzitter** : De heer Filip De Man heeft het woord.

De heer **Filip De Man** (VL.BLOK) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, in deze zaak blijven enkele vragen, die nochtans van belang kunnen zijn voor de ambtenaren van het ministerie van Binnenlandse Zaken, onbeantwoord.

Kan de minister bevestigen dat de asielzoekster door verstikking om het leven is gekomen? Beschikt hij inmiddels over het autopsieverslag? Treft de rijkswachter schuld of heeft hij uitsluitend de uitgebreide voorschriften ter zake gevolgd? Kan de minister op dit ogenblik reeds meedelen of de persoon in kwestie zal worden vervolgd dan wel of hem helemaal niets ten laste kan worden gelegd?

Wat het gebruik van het kussentje betreft, is bekend dat de rijkswacht en andere diensten deze methode gebruiken om het gevaar van besmettelijke ziekten zoals hepatitis en HIV zo veel mogelijk uit te schakelen. Heeft de autopsie uitgewezen dat de asielzoekster een besmettelijke ziekte had? Jarenlange ervaring in het Klein Kasteeltje en op de dienst Vreemdelingenzaken heeft uitgewezen dat heel wat asielzoekers aan een besmettelijke ziekte lijden. De vraag blijft hoe ambtenaren, belast met de verwijdering van uitgeprocedeerde illegalen, zich moeten beschermen tegen bijten, spuwen en krabben nu de regering heeft beslist dat het kussentje niet meer mag worden gebruikt. Welke techniek stelt de regering voor om dergelijke agressieve illegalen in bedwang te houden en ervoor te zorgen dat er geen besmettingsgevaar is voor de ambtenaren?

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

De heer **Van den Bossche**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, in antwoord op de gegroepende vragen, moet ik zeggen dat er een gerechtelijk onderzoek aan de gang is en dat ik in tegenstelling tot de kranten, niet jaag op primeurs uit gerechtelijke onderzoeken. Ik wacht tot

het onderzoek is afgerond en ik kan u op heden dus niet antwoorden. Ik weet zelfs niet of de volledige autopsie rond is. Er is een bijkomend onderzoek van de hersenen geweest, om met zekerheid te kunnen vaststellen of verstikking al dan niet de doodsoorzaak is. Ik ken het resultaat daarvan tot op heden niet. Ik heb ook niet speciaal getelefoneerd om dat te weten te komen. Ik zal dat horen op het ogenblik dat het onderzoek is afgerond.

Ik sluit niet uit dat verstikking de doodsoorzaak is. Laat ons zeggen dat er een duidelijke kans bestaat dat verstikking de doodsoorzaak zou kunnen zijn. Op heden kan ik u daar niet met zekerheid op antwoorden. De rechtbank zal dan moeten aantonen of de betrokken rijkswachter daar schuld aan heeft. Er is een regeling geweest in 1997, teruggaand op 1996, zowel in een omzendbrief van het ministerie van Binnenlandse Zaken als in een instructie van de rijkswacht. Deze ging terug op een in 1996 ingestelde commissie in de rijkswacht, waarbij de hele problematiek van de gedwongen verwijdering werd behandeld, de escortverwijderingen, het gevaar van bijten, krabben en dergelijke, maar ook het zich verzetten zodat er een veiligheidsprobleem ontstaat in het vliegtuig in hoofde van de piloot. Toen is ook het kussen opgedoken met een duidelijk dubbele bedoeling. Er staat en ik citeer : "(...) het aanwenden van een kussen teneinde het schreeuwen en bijten tegen te gaan (...)". In deze instructie staat ook dat er voorzorgsmaatregelen moeten worden genomen. Ik citeer : "Hoewel het risico op verstikking of bewustzijnsverlies miniem is, dient de toestand van de betrokkene bestendig geëvalueerd te worden. Het gebruik van het kussen dient in elk geval met de nodige omzichtigheid te gebeuren. Zo zal de uitvoerder erop toezien dat de neus door het kussen niet bedekt wordt. Bij eventuele problemen, zoals ademnood of braken, dient het kussen onmiddellijk verwijderd te worden." Dat is de instructie. Daarnaast is er een stukje gewoonte ontstaan in de uitvoering, die nooit in een instructie is opgenomen. Bij de techniek in het geval van zwaar verzet, die ook gepaard gaat met pogingen om zich los te rukken, zegt men mij in de brigade in Zaventem dat er een gewoonte is ontwikkeld waarbij de betrokkene ook wordt neergedrukt op het kussen. De rechtbank zal moeten interpreteren in welke mate de voorschriften zijn gevolgd. Als er sprake zou zijn van verstikking, wordt het een zeer moeilijke interpretatie voor de rechtbank om te zeggen of er al dan niet schuld is. Wij wachten af wat de

rechtbank doet. Ik heb opdracht gegeven de tuchtprocedure te starten tegen de drie rijkswachters, onafhankelijk van het feit wie aanwezig was in de laatste periode. Er waren telkens twee rijkswachters, die haar in bedwang hielden en er waren drie rijkswachters betrokken bij de escorte. De tuchtprocedure tegen de drie rijkswachters werd onmiddellijk geschorst zolang het strafonderzoek lopende is en er geen uitspraak is van de strafrechter. De drie zijn wel in andere brigades tewerkgesteld, maar voor zover ik weet zijn zij op dit ogenblik nog altijd in ziekteverlof. Voor de vraag of zij worden vervolgd moet ik u doorverwijzen naar de procureur des Konings. Daarop kan ik op heden niet antwoorden.

U vraagt of er redenen waren om aan te nemen dat er gevaar was op besmetting. De rijkswacht was in elk geval niet op de hoogte van het feit of betrokkene aan een besmettelijke ziekte leed. Dat was dus niet de reden van het gebruik van het kussen. Vergeet niet dat dit de zesde poging tot verwijdering was en dat mevrouw Adamu telkens alle mogelijke technieken gebruikte om zich te verzetten. Het kussen werd duidelijk gebruikt tegen het schreeuwen.

De nieuwe instructie in verband met de bescherming, nu het kussen niet meer wordt gebruikt, is nog niet rondgedeeld. Op heden zijn er geen dergelijke escortes. Die zullen binnenkort worden hernomen. Er is een tekst die ik uitvoerig heb besproken met de brigade in Zaventem. Na een plenaire vergadering waarop ik aanwezig was, werden werkgroepen samengesteld. In de loop van de avond heb ik dan vergaderd met delegaties van de rijkswacht en van de piloten. Er is een eerste brainstorming geweest over de nieuwe geweldinstructie. Ik beschik thans over een tekst die ik deze week nog met Sabena zal doornemen, want ook zij zijn betrokken bij dit verhaal.

Als wij, zoals is beslist door de regering, het kussen weglaten, dan moeten wij er rekening mee houden dat het probleem van het bijten zal blijven bestaan. Met de rijkswacht is afgesproken dat dit zou worden opgelost door iederen kledij en speciale handschoenen te dragen. Dit draagt de goedkeuring weg van alle rijkswachters in kwestie en wordt in elk geval toegepast.

De voorzitter : De heer Filip De Man heeft het woord.

De heer Filip De Man (VL.BLOK) : Mijnheer de voorzitter, ik zou graag weten wanneer wij die tekst kunnen krijgen. Ik veronderstel dat, indien deze

tekst nog deze week met Sabena wordt besproken, wij er over 2 tot 3 weken zullen kunnen beschikken.

Minister Van den Bossche : Zodra de tekst is afgewerkt en ondertekend, wil ik hem aan iedereen overmaken. De tekst bevat een richtlijn en als het parlement die tekst wil inzien, dan moet de voorzitter mij dat laten weten. Ik zal hem dan onmiddellijk de tekst toesturen zodat hij hem aan de leden van deze commissie kan bezorgen.

De heer Filip De Man (VL.BLOK) : Mijnheer de voorzitter, mag ik aannemen dat u dat ook effectief zult vragen ?

De voorzitter : Ja.

Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Interpellatie van de heer Filip Anthuenis tot de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de problematiek waarmee de gemeenten en OCMW's heden worden geconfronteerd ten gevolge van het asielbeleid" (nr. 2098)

Interpellation de M. Filip Anthuenis au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "la problématique à laquelle les communes et les CPAS sont confrontés actuellement en raison de la politique d'asile" (n° 2098)

De voorzitter : De heer Filip Anthuenis heeft het woord.

De heer Filip Anthuenis (VLD) : Mijnheer de voorzitter, het probleem van de asielzoekers is brandend actueel en heel wat steden en gemeenten worden ermee geconfronteerd. Zelf kom ik uit Lokeren en ik meen dat het tot de taken van een parlamentslid behoort om de minister in te lichten over de gevoeligheden die in een bepaalde streek leven. De vice-eerste minister zal Lokeren beroepshalve kennen via het nul-tolerantieproject dat door zijn diensten wordt gesteund. Vandaag wil ik het echter over het asielbeleid hebben.

Op basis van het spreidingsbeleid is elke gemeente verplicht om ten minste één asielzoeker per duizend inwoners ten laste te nemen. Voor Lokeren gaat het bijgevolg om 35 asielzoekers. Enkele weken geleden hebben zich een tachtigtal Tsjechische kandidaat-politieke vluchtelingen in Lokeren gemeld. Zij vestigden zich in een vijftal

huizen. In een bepaald huis wonen zelfs meer dan twintig personen samen. De identiteit van de huisbaas doet zelfs vermoeden dat we hier te maken hebben met huisjesmelkerij. Dit is echter een zaak voor het gerecht en ik wil er dan ook niet dieper op ingaan.

De vice-eerste minister moet beseffen dat de gemeentelijke en de OCMW-diensten lichtjes panikeerden. Zij hebben dan ook plichtsgetroouw contact opgenomen met het ministerie van Binnenlandse Zaken. Het resultaat was dat de gemeente werd verplicht om deze personen in te schrijven. De voorganger van de vice-eerste minister zegde in dit verband : "Ook al wonen ze in een boom, je moet ze inschrijven." Ondertussen is gebleken dat men binnen drie maanden misschien kan overgaan tot een uitzetting aangezien niet zou zijn voldaan aan de voorwaarden voor huisvesting. Dit is echter nog niet zeker.

De situatie zorgt natuurlijk voor heel wat overlast. In de eerste plaats zijn er de bureaus die hinder ondervinden van een huis dat door 25 personen wordt bewoond. Ook geeft de situatie aanleiding tot wrevel onder de gehele bevolking. De gemeente is immers niet alleen verplicht om de personen in te schrijven, ze moet ook het bestaansminimum onder de vorm van steun aan vreemdelingen en het kindergeld voorschieten. Het gaat natuurlijk slechts om voorschotten en het ministerie van Binnenlandse Zaken stort de bedragen terug als aan een aantal voorwaarden wordt voldaan. Het gaat echter wel degelijk om overheidsgeld.

Ik werd over deze zaak aangesproken door een buurman die heel zijn leven fietsenmaker is geweest en nu geniet van een pensioen van 30 000 frank per maand terwijl de inwoners van het eerder genoemde huis samen meer dan 150 000 frank per maand ontvangen. Ik moet eerlijk toegeven dat ik niet goed wist wat ik tegen die persoon moest zeggen. Bovendien vertrouwde die mij toe voor welke partij hij bij de volgende verkiezingen gaat stemmen. Ik meen dat dit wel duidelijk is.

Er heerst niet alleen verwondering bij de bevolking, maar ook bij de stadsdiensten en bij mezelf. De asielzoekers hebben immers de Tsjechische nationaliteit. Bij mijn weten is Tsjechië een parlementaire democratie; ik heb zelfs gehoord dat de Tsjechische president onlangs in aanwezigheid van ons vorstenpaar een tentoonstelling heeft geopend. Het is dan ook overduidelijk dat het hier niet om politieke vluchtelingen gaat.

Iedereen heeft krachtens de Conventie van Genève het recht om asiel aan te vragen. Men moet dan de procedure doorlopen. Ik vraag me echter af of het niet mogelijk is om kandidaten bij hun aanvraag onmiddellijk te weigeren op basis van hun land van herkomst. Ik heb vernomen dat in andere EU-landen dergelijke lijsten worden gehanteerd.

Ik meen tevens dat er iets mis is met het spreidingsbeleid. De gemeenten zijn verplicht om één asielzoeker per duizend inwoners ten laste te nemen; in het geval van Lokeren dus 35. In dit concreet geval gaat het echter om 80 Tsjechen en toch is Lokeren verplicht te allen in te schrijven en steun toe te kennen. Uit een contact met de diensten van de vice-eerste minister heb ik vernomen dat Tsjechen niet onder het spreidingsplan vallen omdat ze geen visum nodig hebben om België binnen te komen. Waarom valt een persoon die niet visumplichtig is en die het statuut van politiek vluchteling aanvraagt, niet onder het spreidingsbeleid? Ik stel voor dat elke kandidaat-politiek vluchteling in het spreidingsbeleid wordt opgenomen.

Het spreidingsbeleid zelf werkt ook niet optimaal. Eens per maand ontvangen de kandidaat-politieke vluchtelingen een bedrag van het OCMW van de gemeente waar ze zijn ingeschreven. Voor de rest is er geen enkele controle. Volgens bepaalde berichten in de pers is er zelfs sprake van gevallen van fraude. Zo zouden onder meer de OCMW's van Gent en Schoten onlangs zijn opgelicht. Het spreidingsbeleid houdt in de praktijk dus alleen een spreiding over de betalingsinstellingen in. Hoe denkt de vice-eerste minister deze fraude te vermijden en de controle op de sociale uitkeringen te vergroten?

Mijn contacten in Zele, Lochristi en Sint-Niklaas hebben mij geleerd dat Lokeren geen alleenstaand geval is. Bepaalde gemeenten hebben trouwens schriftelijk hun beklag gedaan bij Binnenlandse Zaken. Ik onderstreep dat deze klachten niet afkomstig zijn van extreem-rechtse sympathisanten, maar voor het merendeel van personeelsleden van de OCMW's en de gemeentelijke administraties die elke dag met deze problematiek worden geconfronteerd.

Er zijn ook nog andere problemen. Er is de oplichting van bepaalde OCMW's; er was de schietpartij op de E17 naar aanleiding van een controle op mensensmokkel; er is de ontdekking van een dertigtal illegalen in de

maïsvelden rond Jabbeke; er zijn de bezettingen van kerken door asielzoekers; er is het probleem omtrent het mogelijk asielcentrum in De Haan enzovoort.

Meer fundamenteel zijn echter de uitlatingen van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen, de heer De Smet. Hij trok aan de alarmbel en zegde dat de situatie onhoudbaar werd. Hij had het over 20 000 of 21 000 kandidaat-politieke vluchtelingen. Als oorzaak voor deze toevloed noemde hij de situatie in Kosovo. Ik meen dat iedereen hiervoor wel begrip kan opbrengen. Een andere oorzaak was echter de georganiseerde mensenhandel.

Mijn vraag aan de vice-eerste minister is dan ook of wij niet wat naïef bezig zijn. Meer dan 85% van de kandidaat-politieke vluchtelingen wordt niet erkend. Wij moeten ons dan ook de vraag stellen of er geen misbruik wordt gemaakt van onze gastvrijheid. U moet mij niet verkeerd begrijpen. Ik meen dat de echte politieke vluchtelingen moeten worden opgevangen. Is het echter geen tijd om na te gaan of we geen ontradingsbeleid kunnen uitstippelen waardoor het aanzuigefect kan worden gestopt, zonder dat de 15% die wel recht heeft op asiel wordt afgeschrikt. Hoe denkt de vice-eerste minister hierover?

De voorzitter: De minister heeft het woord.

De heer **Van den Bossche**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken: Mijnheer de voorzitter, het hele verhaal van Joegoslaven en Lokeren - hoewel het probleem ook in andere steden voorkomt - is natuurlijk een verhaal dat uitgaat van de wettelijkheid. Zo eenvoudig is dat. Het gaat niet eens over een opportuniteitsbeslissing van mijzelf. Ik citeer artikel 54, paragraaf 1 van de vreemdelingenwet: "Enkel personen die illegaal waren op het moment van de asielaanvraag kunnen toegewezen worden aan een OCMW." Dat wordt dan ook toegepast op elkeen die valt onder de toepassing van dit artikel.

Als gevolg van internationale akkoorden kunnen echter heel wat Oost-Europeanen België binnenkomen zonder visum. Wij hebben geen visum nodig om naar Tsjechië te reizen, maar ook omgekeerd geldt dezelfde regeling. Deze personen vallen niet onder de toepassing van artikel 54 en kunnen bijgevolg niet in het spreidingsbeleid worden opgenomen.

Ik heb wel instructies gegeven om die aanvragen - ik ben het met de vraagsteller eens dat het vrij eeuwigdige

aanvragen zijn, zonder complicaties - binnen een termijn van één maand te behandelen, het beroep inbegrepen. Er valt dus vrij vlug een beslissing. Nadien hebben ze nog de mogelijkheid om gedurende drie maanden als toerist in het land te blijven. Dan speelt echter weer artikel 7 van de vreemdelingenwet en kunnen ze geen OCMW-hulp vragen. Ze kunnen dan wel degelijk van het grondgebied verwijderd worden, want van toeristen wordt verwacht dat zij de kosten van hun reis en verblijf zelf dragen.

Voor het geval-Lokeren wijzen alle gegevens op een vorm van mensenhandel in combinatie met huisjesmelkerij. Sommige landgenoten laten zich hier beslist niet van hun beste kant zien. Er zijn in dat verband onderzoeken aan de gang, maar de zaak is erg ingewikkeld. De heer Anthuenis verwijst onder meer naar Jabbeke, maar dat is een ander verhaal. Dat is het verhaal van Kosovo en van degenen die zich als Kosovaar laten doorgaan.

Er was een afspraak met Nederland en Duitsland om tijdens het weekeinde van 14 en 15 oktober een gezamenlijke actie te voeren met betrekking tot de Kosovaren. Daarbij werd een speciale techniek gehanteerd. Een reeks onderzoekers was vergezeld van tolken die alle talen van de streek kenden teneinde de echte Kosovaren te onderscheiden van de Macedoniërs en de Albanezen. Het bleek dat bijna 90% van de ondervraagden Macedoniërs of Albanezen waren en geen Kosovaren. Ook hier is er duidelijk sprake van mensenhandel.

Wanneer de controles in Oostende worden verscherpt, verplaatst dit fenomeen zich naar Calais of Duinkerke en als ook daar de druk toeneemt, bieden ze zich op een andere plaats aan. Het is niet mogelijk dat de individuen zelf zo snel op de hoogte zijn van een wisselend beleid. Die gezamenlijke actie is trouwens voor een deel mislukt omdat Nederland en Duitsland mij vrijdagmiddag - dus vier of vijf uren nadat de actie was begonnen - hebben laten weten dat ze stopten met de actie omdat de lekken in hun administratie te groot waren. Alleen bij ons waren er geen lekken.

We hebben wel vastgesteld dat deze mensenhandel zich toespitst op de doorgang naar Groot-Brittannië. Ter gelegenheid van de acties in Jabbeke zijn er twee "passeurs" aangehouden, die nog altijd in voorhechtenis zijn. Het gaat echter duidelijk om "passeurs". Men vindt dus telkens slechts een stukje van de puzzel. Bovendien worden de betrokkenen ook gebrainstormd om niets los te laten.

Een bijkomend probleem is dat het vaak gaat om gevallen - onder meer zigeuners - waarover kan worden gediscussieerd en waar de interpretatie moet worden geleverd door de commissaris. Hier speelt de interpretatie van "wat is vervolgd worden"? Er is in die streken onbetwistbaar een zware discriminatie ten opzichte van de zigeuners, maar is dat al dan niet een vorm van vervolging? Hierop antwoordde het commissariaat tot nu toe niet. Het ontkennend, alhoewel sommige extreme vormen van discriminatie wel gelijkgesteld werden met vervolging. De zigeuners liepen dan wel niet letterlijk het gevaar van martelingen of van executie, maar het commissariaat oordeelde dat de situatie voor de betrokkenen even erg was.

Dit heeft natuurlijk weinig te maken met de situaties in de kerken. Ik kan u niet zeggen welke personen zich in die kerken hebben verschanst, ik heb dat niet laten controleren. Afgaande op de verklaringen die hierover op de televisie worden afgelegd, lijken mij dit totaal andere gevallen te zijn.

De Haan is nog een ander probleem. Daar gaat het om een burgemeester die van oordeel is dat zijn gemeente te chic is om asielzoekers op te nemen. Hij vreest dat dit de waarde van het onroerend goed en de huurprijzen zal doen dalen. Hij heeft zich tijdens het interview van gisteren voor de televisie beslist niet van zijn intelligentste kant laten zien. Hij wist op het einde ook niet meer in welk toneelstuk hij speelde, alhoewel hij er de hoofdrol in vertolkte. Eigenaardig is dat. Zijn motieven zijn wel van zuiver economische aard. Hij sprak eerder als een middenstander dan als burgemeester. Dat was een merkwaardige schizothyme opstelling.

De commissaris situeert wel een probleem dat breder is dan Lokeren. Er is op dit ogenblik een enorme hausse van aanvragen. Er zijn al twee keer zoveel aanvragen binnen dan vorig jaar op hetzelfde tijdstip. In september kregen we er 2 842, in plaats van een gemiddeld aantal van ongeveer 1 100 per maand. Bij de aanvragen van de jongste weken waren er natuurlijk heel wat echte of vermeende Kosovaren. Een tijd geleden deed hetzelfde fenomeen zich trouwens voor met betrekking tot de Bosniërs.

Op de vraag over de OCMW's en eventuele fraudes heb ik al geantwoord. Het systeem op zich is sluitend, behalve wanneer er een ingreep gebeurt bij het begin van het systeem. Ik vergelijk dit met de informatica. Wanneer er op een bepaald ogenblik een fout wordt ingevoerd, wordt die fout logischer-

wijze tot op het einde meegenomen. Het systeem is dus wel goed, maar er mag nergens worden gefraudeerd, ook niet in het begin. Ik heb ook gezegd dat niets erop wijst dat mijn diensten in de fout zijn gegaan, maar ik sluit dat theoretisch niet uit. Als zij in de fout gaan, kan er een filière worden gecreëerd waarbij haast niemand de fout nog kan ontdekken. Dat is het nadeel van de wiskundige logica in dit verhaal.

De toewijzing gebeurt wel degelijk aan de gemeente, dus aan het OCMW, bij de asielaanvraag. Er bestaat een fameux wachtregister. Er is het document dat de betrokkene meekrijgt en waarin staat aan welke gemeente de asielzoeker is toegewezen. Het OCMW wordt daarvan verwittigd door de diensten van het Rijksregister, door middel van de gele fiche. Dat klopt allemaal perfect. Het OCMW moet - en ik vermoed dat men hier geregeld in de fout gaat - de identiteit nagaan wanneer de betrokkene zich aanbiedt, evenals de geldigheid van het verblijf via het verblijfsdocument zelf en via het wachtregister. Er moet worden nagegaan of de betrokkene wel degelijk aan het OCMW is toegewezen via het wachtregister en de gele fiche. Daarnaast is er, zoals altijd, de controle op de behoeftigheid van de betrokkene, maar dat is geen speciaal verhaal.

Het wachtregister, de gele fiche en het document aan de betrokkene zijn gecreëerd om de controle volkomen sluitend te maken en het OCMW heeft hier een grote verantwoordelijkheid. Ik moet erkennen dat het huidige systeem met zich brengt dat mensen soms aan een andere gemeente worden toegewezen dan aan de gemeente waarin ze effectief verblijven, wat de controlemogelijkheden van het OCMW beperkt. Dat blijft een knelpunt.

Anderzijds stel ik vast dat een aantal OCMW's het niet nodig vinden een computer aan te kopen zodat ze geen aansluiting hebben op het wachtregister. In dergelijke gemeenten hebben fraudeurs uiteraard meer manoeuvreerruimte. Gelet op de gevallen van mensenhandel die we al gehad hebben, is het niet denkbeeldig dat er daar in de top van de filières handig op ingespeeld wordt. We zijn onlangs nog een dergelijk fraudecircuit op het spoor gekomen. De details kennen we nog niet want het gerechtelijk onderzoek is nog niet afgerond.

Op de vraag over een eventueel misbruik moet ik genuanceerd antwoorden. Sommige personen die zich aanbieden, zouden in de brede interpretatie van de international-

conventie inzake politieke vluchtelingen, wel in aanmerking komen. Het begrip "politiek vluchteling" wordt breed geïnterpreteerd. Ik heb in dat verband in het parlement recentelijk nog een uiteenzetting gegeven, bijvoorbeeld inzake misbruik van vrouwen.

Hier val ik terug op het eeuwige verhaal van de migratie. Aanleiding tot migraties - behalve wanneer de natuur tot volksverhuizingen dwong, wat in het verleden vaak het geval was - was vaak de vreselijke economische ongelijkheden in de wereld. Het is onvermijdelijk dat mensen die leven op plaatsen waar de economische situatie dramatisch is, zullen proberen te emigreren naar plaatsen waarvan zij weten dat de economische situatie er veel beter is en dat zelfs de minstbedeelden het er nog oneindig veel beter hebben dan de gemiddelde bewoner hun oorspronkelijke plaats. Dat is bijna inherent aan de wijze waarop de wereld op dit moment functioneert en wordt geordend. Dit fenomeen wordt sterk aangewakkerd door de mensenhandel. Ik weet dat het een vreselijke opdracht is, maar voor een efficiënte bestrijding van die mensenhandel moet men volgens mij in de Europese landen veel meer aandacht hebben voor het georganiseerd doorgeven van alle mogelijke informatie. Desnoods moet men ook akkoorden sluiten met de landen van herkomst van de meeste asielzoekers die in de Europese landen binnenkomen. Ik verheug er mij wel over dat wij twee "passeurs" hebben kunnen oppakken om ze aan het gerecht uit te leveren, maar het gaat slechts om enkele meelopers en die worden aan de lopende band aangeworven. Het komt erop aan de kopstukken te pakken te krijgen.

Ik wil niet sarcastisch doen over een ontradingsbeleid. In Zuid-Italië heeft men dat opgelost via de mafia. Zij heeft gewoon het recht in eigen handen genomen en drie personen opgehangen op een marktplein en daarmee was voor hen de kous af. Ik huiver voor dergelijke praktijken. Het beste ontradingsbeleid is een perfecte werking van het systeem. Ik heb professor De Soete van de universiteit van Gent de opdracht gegeven om binnen de twee maanden de informatica-architectuur te schrijven voor het commissariaat-generaal, de vaste beroepscommissie, de dienst vreemdelingenzaken en de link tussen de dienst vreemdelingenzaken en het rijkswachtdetachement Zaventem.

Zodoende krijgen we één informatica-architectuur voor het geheel. We zullen moeten discussiëren over wie toegang moet krijgen en wie niet. Dit is

technisch echter makkelijk op te lossen. Tegelijkertijd moeten we het geheel informatiseren tot we een technologisch niveau bereiken dat verdedigbaar is. Deze operatie zal in de komende maanden worden doorgevoerd. Dit gaat gepaard met een verhuis van de hele dienst Vreemdelingen naar een ander gebouw. Met de nieuwe informatica-technologie zal sneller kunnen worden gewerkt.

Ongetwijfeld zal er worden gediscussieerd over de te volgen procedure. Na zijn eedaflegging heb ik met de nieuwe eerste voorzitter van de Raad van State, de heer Strykmans, een uitgebreid onderhoud gehad. Hij heeft mij gewezen op het feit dat meer dan de helft van de zaken die bij de afdeling Administratie worden aangehangig gemaakt, verband houden met vreemdelingen. De Raad van State heeft in dit verband een dubbele hoedanigheid: enerzijds moet men de gerechtelijke procedure controleren, anderzijds moet men zich ook over de feiten uitspreken. De Raad van State zou liever terugvallen op een rol zoals die van het Hof van Cassatie, waarbij enkel wordt gekeken naar de jurisdictionele procedure en de toepassing van het recht, en niet meer naar de feiten. Dat zou de Raad van State enorm ontlasten. Ik vind dit geen slecht voorstel en heb de Raad van State dan ook gevraagd het in een schriftelijke nota te gieten. Ik heb deze nota overhandigd aan het secretariaat van de dienst Vreemdelingenzaken, het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de Vaste Beroepscommissie. Ik heb ook de chefs van deze diensten gevraagd een nota op te stellen met voorstellen voor de vereenvoudiging van de procedure. Ik heb die nota's inmiddels ontvangen en ze zijn onder de betrokken personen uitgewisseld. Op basis van deze nota's zullen we volgende week voor de eerste keer rond de tafel zitten om na te gaan hoe we de procedure nog korter en efficiënter kunnen maken. De heer Anthuenis heeft immers gelijk wanneer hij beweert dat ook de tussenperiodes voor enorme problemen zorgen.

Ik kan mij dan ook inbeelden dat een gemeente als Lokeren, die toch niet zo groot is, dit samen met zijn bevolking als een groot probleem ervaart. De overheid moet dan ook al het mogelijke doen om dit probleem binnen de grenzen van het wettelijke zo goed mogelijk te beheersen. Het probleem wordt echter groter en groter en een efficiënt ontradringsbeleid is dan ook nodig. Het enige wat men kan doen is echt optreden. Ik heb het probleem bij alle betrokken instanties aangekaart. Stel dat we de Kosovaren die worden

aangetroffen een bevel geven om het land te verlaten. We zullen die bevelen verscheurd in de maïsvelden terugvinden. Een dergelijk bevel zou op ons natuurlijk een grote indruk maken omdat wij zeer georganiseerd leven. Op mensen die op de vlucht zijn, heeft een dergelijk bevel veel minder effect. Wij moeten nagaan hoe we dit probleem in de toekomst kunnen oplossen. Een antwoord ligt echter niet voor de hand.

De voorzitter : De heer Filip Anthuenis heeft het woord.

De heer Filip Anthuenis (VLD) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de vice-eerste minister voor zijn uitgebreid antwoord en ben blij dat hij de problemen, zoals mensenhandel en huisjesmelkerij, erkent. Hij is zelfs bereid om de wetgeving te wijzigen, hetgeen mij noodzakelijk lijkt. Een weigering op basis van het land van herkomst is onmogelijk omdat er internationale verdragen zijn gesloten. Die verdragen moeten mijns inziens dan maar worden gewijzigd. Ik vraag mij af of het niet mogelijk is deze problemen op Europees niveau aan te kaarten. Men moet immers een keuze maken. Ofwel treedt Tsjechië toe tot de Europese Unie, maar dan kan er geen sprake meer zijn van politieke vluchtelingen.

Minister Van den Bossche : Dat is dan ook niet meer nodig want dan is er vrij verkeer van personen.

De heer Filip Anthuenis (VLD) : Ik denk bijvoorbeeld aan een regel die stelt dat personen die niet visumplichtig zijn, geen kandidaat-politiek vluchteling kunnen zijn. De Europese Unie moet toch kunnen stellen dat personen uit Tsjechië of Polen niet als politiek vluchteling kunnen worden aanvaard.

Minister Van den Bossche : Ik wil de heer Anthuenis in dit verband wijzen op de problemen van personen die ervan worden verdacht banden te hebben met de ETA. Ik heb in dit verband binnenkort een ontmoeting met mijn Spaanse collega, die hiervoor speciaal op bezoek komt. Ik kan hem verzekeren dat het niet eenvoudig is om in een dergelijk dossier beslissingen te nemen. Dergelijke zaken lijken makkelijker dan ze in de realiteit zijn. Hetzelfde geldt voor een land als Tsjechië, dat zeer goed geplaatst is om in de Europese Unie te worden opgenomen. Dat houdt in dat vrij verkeer van personen mogelijk wordt.

De heer Filip Anthuenis (VLD) : Ik heb nooit beweerd dat het probleem eenvoudig is. Ik meen echter dat het op Europees niveau moet worden aangepakt.

Vervolgens lijkt het mij evident dat alle politieke vluchtelingen in het spreidingsbeleid worden opgenomen. De vice-eerste minister beweert dat dit volgens de huidige wetgeving onmogelijk is. We moeten de wetgeving dan maar wijzigen.

Minister Van den Bossche : Hier rijst een fundamenteel juridisch probleem. Onder welke voorwaarden is het grondwettelijk aanvaardbaar dat men iemand die wettelijk in het land verblijft, toewijst aan een bepaalde gemeente? Men beperkt zodoende de persoonlijke vrijheid zonder dat men hiertoe een reden heeft. De betrokken persoon verblijft hier immers legaal.

De heer Filip Anthuenis (VLD) : De vrijheid wordt niet beperkt. Hij kan wonen waar hij wil.

Minister Van den Bossche : Akkoord, maar hij zal nog altijd in Lokeren gaan wonen.

De heer Filip Anthuenis (VLD) : Nee, hij zal in Lokeren zijn bestaansminimum innen.

Minister Van den Bossche : Hij woont daar ook momenteel. Daarom heb ik de huisjesmelkerij in Lokeren gesitueerd.

De heer Filip Anthuenis (VLD) : In dit geval wel. Zuiver theoretisch kan men de wet zodanig aanpassen dat elke kandidaat-vluchteling in het spreidingsbeleid wordt opgenomen.

Het knelpunt is natuurlijk dat u die mensen niet onder controle hebt, omdat zij zich vrij mogen bewegen in het land. Het is dan toch aan ons om na te denken op welke manier wij dat kunnen tegengaan. Het ontradringsbeleid zou in die zin moeten worden uitgewerkt. Wij zijn het er allemaal over eens dat de beroepsprocedure veel te lang duurt. Laten wij die procedure dan wijzigen. Het is toch niet nodig dat er vier beroepsprocedures zijn. Zowel inzake ontvankelijkheid als inzake de gegrondheid is er de mogelijkheid om twee keer in beroep te gaan. De advocaten zijn daar vrij tevreden mee, veronderstel ik, maar dat is toch niet nodig.

Minister Van den Bossche : De heer Anthuenis heeft gelijk als hij zegt dat wij dat moeten bekijken. Wij moeten een evenwicht vinden tussen het belang van de gemeenschap en het belang van het individu.

De heer Filip Anthuenis (VLD) : Misschien ligt de uitwijzing nog iets delicaat. Als wij spreken over ontradrings, moeten mensen die hier een

Filip Anthuenis

uitwijzingsbevel hebben gekregen ook worden uitgewezen, ook al is dat erg voor die mensen. Als dat niet effectief gebeurt, hoe kunnen wij dan een ontradringsbeleid op poten zetten?

Minister Van den Bossche : Dan moet ik de Kosovaren...

De heer **Filip Anthuenis** (VLD) : Nee, daar ben ik het mee eens. Ik heb ook niet gezegd dat u ze moet ophangen op de markt! Toch moeten wij daarover een ernstige discussie voeren. Als men daarover tegenwoordig iets zegt, wordt men beschuldigd extreem-rechts of racist te zijn, maar wij moeten daar toch eens over nadenken.

Minister Van den Bossche : Wij moeten dat zeer objectief en rustig bekijken.

De heer **Filip Anthuenis** (VLD) : Het verheugt mij dat de minister daartoe bereid is.

De **voorzitter** : Het incident is gesloten.
L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Joos Wauters aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "de moeilijkheden in verband met de benoeming van de burgemeester van Willebroek" (nr. 1549)

Question orale de M. Joos Wauters au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "les difficultés relatives à la nomination du bourgmestre de Willebroek" (n° 1549)

De **voorzitter** : De heer Joos Wauters heeft het woord.

De heer **Joos Wauters** (ECOLOGALEV) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vice-eerste minister, Willebroek heeft af te rekenen met politieke en juridische problemen. Het is vooral het juridische probleem dat ik hier ter sprake wil brengen. De gemeenteraad van Willebroek heeft in mei klacht ingediend tegen de burgemeester en twee schepenen. Dat is een burgerlijke partijstelling geworden. De meerderheid in de gemeenteraad heeft beslist en ik citeer : "(...) opdracht te geven aan het schepencollege om binnen de 30 dagen klacht met burgerlijke partijstelling in te dienen bij de gerechtelijke instanties tegenover de burgemeester en twee schepenen, teneinde de precieze strafrechtelijke verantwoordelijkheden te onderzoeken,

de nodige vaststellingen te doen en in voorkomend geval de nodige sancties te treffen". Dat was een democratisch genomen beslissing bij meerderheid.

Toch heeft het schepencollege de beslissing van de gemeenteraad niet uitgevoerd. Het gevolg daarvan is dat twee inwoners van de gemeente, die ook raadsleden zijn, als burger van de gemeente op basis van artikel 271 van de Gemeentewet klacht hebben ingediend teneinde uitvoering van de beslissing van de gemeenteraad te bekomen, om de belangen van de gemeente en van de bevolking te vrijwaren. Die klacht werd ingediend op 15 september omdat er op 25 augustus een nieuwe gemeenteraad is geweest, waar dit nog eens werd bevestigd.

De burgemeester heeft zijn ontslag ingediend en één van de betrokken schepenen is kandidaat-burgemeester. Op politiek niveau komt men blijkbaar overeen om de zaak op te lossen. Merkwaardig is dat op datzelfde moment de gouverneur een verklaring geeft. Dat is althans af te leiden uit het Belga-bericht, maar blijkbaar zou er ook een brief zijn gericht aan de gemeente. Daarover heb ik echter geen zekerheid. In die brief zou de gouverneur zeggen dat de kandidaat-burgemeester buiten vervolging is gesteld en dat hij derhalve kan worden benoemd tot burgemeester.

Waarop baseert de gouverneur van de provincie Antwerpen zich om te verklaren dat de kandidaat-burgemeester buiten vervolging is gesteld? Het gerechtelijk onderzoek is nog aan de gang en de raadkamer heeft zich nog niet uitgesproken over een eventuele buitenvervolginstelling.

Denkt de minister niet dat het hier gaat om een ongeoorloofde tussenkomst van de gouverneur?

Kan de huidige burgemeester zijn ontslag krijgen terwijl het gerechtelijk onderzoek nog aan de gang is?

Kan het dat de kandidaat-burgemeester, tegen wie ook een gerechtelijk onderzoek aan de gang is, wordt benoemd?

De **voorzitter** : De minister heeft het woord.

De heer **Van den Bossche**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken : Mijnheer de voorzitter, op 24 september heeft de gouverneur van Antwerpen aan mijn voorganger het advies over de ontslagaanvraag van de huidige burgemeester en over de kandidatuur van mevrouw De Wachter

als burgemeester van Willebroek overhandigd. Luidens het advies zijn tegen beiden gerechtelijke dossiers in behandeling.

Tegen mevrouw De Wachter werden twee klachten neergelegd. Met betrekking tot het eerste dossier stelt de gouverneur vast dat de klacht werd geseponeerd. Dit bleek uit het advies terzake van de procureur-generaal van Antwerpen. Hieruit kan ik afleiden dat het ging om een klacht zonder burgerlijke partijstelling bij de onderzoeksrechter. Voor het sluiten van een dergelijk dossier is de beslissing van de raadkamer niet noodzakelijk. De procureur kan het dossier zelf seponeren en sluiten.

Er werd echter een nieuw dossier met burgerlijkepartijstelling tegen mevrouw De Wachter geopend. Aan een dergelijke gerechtelijke procedure kan inderdaad alleen een einde worden gesteld na beslissing van de raadkamer.

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen beide procedures. Hierover bestaat inderdaad geen brief. In de hoop de situatie in Willebroek te deblokken heeft de gouverneur op 10 september - overigens met de beste bedoelingen - via de telefoon aan de burgemeester laten weten dat de eerste klacht was geseponeerd. Inmiddels was er echter reeds een tweede klacht neergelegd.

Daarnaast werd er ook een klacht neergelegd tegen de burgemeester zelf. De normale werkwijze bij het departement bestaat erin een ontslagaanvraag pas te aanvaarden nadat er desbetreffend advies is ingewonnen bij de procureur-generaal en de gouverneur. Een ontslag kan immers worden gebruikt als middel om te ontsnappen aan de toepassing van een tuchtsanctie, maar vooral aan de impact van de tuchtsanctie op het pensioenrecht. Een tuchtmaatregel tijdens de ambtsperiode heeft een invloed op de pensioenrechten. Dit is echter niet het geval wanneer de veroordeling na de ambtstermijn wordt uitgesproken.

Voor een benoeming wordt het advies van de procureur-generaal ingewonnen om na te gaan of er sprake is van *nihil obstat*. Ik zou een andere gemeente in Vlaanderen kunnen noemen die vrij bekend is geraakt door sommige van haar inwoners en waarvan de nieuwe burgemeester nog niet is benoemd. In dit geval hebben wij echter te maken met een gerechtelijk onderzoek dat op dit ogenblik nog niet is afgesloten. Zelfs indien het zou zijn afgesloten, rijst de vraag omtrent het tekenen van talloze voordrachten.

Ik resumeer : de ontslagaanvraag van de burgemeester kan nog niet worden aanvaard omdat de klacht die tegen hem werd neergelegd, nog niet is behandeld; wat de kandidatuur van mevrouw De Wachter voor het ambt van burgemeester betreft werd de eerste klacht geseponeerd, de tweede klacht met burgerlijke partijstelling bij de onderzoeksrechter is op dit ogenblik nog hangende.

De voorzitter : De heer Joos Wauters heeft het woord.

De heer **Joos Wauters** (ECOLOGALEV) : Mijnheer de voorzitter, ik dank de minister voor zijn duidelijk antwoord. Ik kan hieruit afleiden dat hij dezelfde lijn volgt als zijn voorgangers.

De gouverneur heeft blijkbaar erg zijn best gedaan om een politieke oplossing te vinden. Ik begrijp dit, maar stel vast dat hij enigszins voortvarend is geweest aangezien er een tweede klacht tegen mevrouw De Wachter werd ingediend.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

Mondelinge vraag van de heer Joos Wauters aan de vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken over "nucleair transport via het spoor" (nr. 1550)

Question orale de M. Joos Wauters au vice-premier ministre et ministre de l'Intérieur sur "des transports nucléaires par chemin de fer" (n° 1550)

De voorzitter : De heer Joos Wauters heeft het woord.

De heer **Joos Wauters** (ECOLOGALEV) : Mijnheer de voorzitter, over dit thema heb ik de vorige vice-eerste ministers al herhaaldelijk ondervraagd.

Mijn vroegere vragen hadden betrekking op de wijze waarop de nucleaire transporten naar de opwerkingsfabriek doorheen België werden georganiseerd. Er was een tracé uitgetekend dat door vele kleine Vlaamse gemeenten kwam en dat nogal wat protest uitlokte van burgemeesters die dit onaanvaardbaar vonden. Onder meer uw voorganger, de heer Tobback, had hiervoor oog en oor. Hij beloofde mij te onderzoeken of er geen ander tracé kon worden ontwikkeld, eventueel via de autosnelwegen. Dat onderzoek is er geweest en het alternatief langs de autosnelweg werd in overweging genomen, maar het bleek dat het vervoer van nucleair transport

langs dat tracé op bepaalde plaatsen onmogelijk was, onder meer nabij de woonplaats van de vice-premier, door het grote risico aan het viaduct in Gent.

De heer Tobback liet uitschijnen dat ook het vervoer via het spoor kon worden onderzocht, maar daarbij moest ook Nederland betrokken worden. Is er al een vergunning afgeleverd voor het transport via het spoor? Zijn de betrokken provinciegouverneurs en burgemeesters hiervan op de hoogte? Welke maatregelen zullen er worden getroffen om de veiligheid van de burgers te verzekeren? Hoe zal de Belgische overheid ervoor zorgen dat de oppervlaktebesmetting van de containers binnen de geldende normen blijft? Nederland heeft daarvoor in juni 1998 een moratorium opgesteld naar aanleiding van de bevindingen onder meer in Duitsland en Frankrijk dat de besmetting veel groter is dan men aanvankelijk had gedacht en dat de norm werd overschreden.

Nederland besliste een onderzoek in te stellen en zou nu tot de vaststelling zijn gekomen dat men binnen de normen blijft. Blijft dat transport ook binnen de normen die België heeft vastgelegd? Wij zijn erg streng en terecht want met dergelijke transporten kan men niet voorzichtig genoeg zijn.

Moeten wij de Nederlandse overheid niet vragen een opportuïteitsonderzoek te doen naar de noodzaak van dergelijke transporten naar de opwerkingsfabriek? Dat is ook voor België een belangrijke vraag, maar aangezien Nederland door ons land doorvoert, moeten wij hen deze vraag toch eens stellen. Voor ons zijn deze transporten ecologisch, noch economisch te verantwoorden.

De voorzitter : De minister heeft het woord.

De heer **Van den Bossche**, vice-eerste minister en minister van Binnenlandse Zaken : Mijnheer de voorzitter, op de eerste vraag van de heer Wauters kan ik antwoorden dat de bevoegde administratie nog altijd geen aanvraag ontving tot het verkrijgen van een vergunning voor het vervoer per spoor van bestraalde splijtstof van Nederlandse kerncentrales naar Frankrijk.

Ten tweede vroeg hij of de betrokken gouverneurs en burgemeesters hiervan al op de hoogte zijn. De burgemeesters zijn in de wet van 29 maart 1958 betreffende de bescherming van de bevolking tegen de uit ioniserende stralen voortspruitende gevaren expliciet uitgesloten van enige bevoegdheid over het vervoer van radioactieve

stoffen. Wij overwegen dus niet ze voorafgaandelijk op de hoogte te brengen van eventuele transporten over hun grondgebied. Een dergelijke procedure wordt thans ook niet gevolgd voor andere gevaarlijke transporten zoals het vervoer van explosieve of chemische goederen.

Een derde vraag handelde over de maatregelen voor de beveiliging. De veiligheid van eender welk vervoer van radioactieve stoffen wordt gegarandeerd op het niveau van het collo, bestaande uit de verpakking en de radioactieve inhoud. Deze transporten gebeuren in overeenstemming met alle nationale en internationale reglementeringen. Voor het vervoer per spoor is het Europees akkoord voor het internationaal vervoer van gevaarlijke goederen over het spoor van toepassing.

Op de vierde vraag kan ik antwoorden dat de Nederlandse overheid bijkomende maatregelen heeft opgelegd, net als de Belgische en de overheden van de meeste andere landen waar op dit ogenblik transporten van dergelijke bestraalde splijtstof plaatsvinden. Zodoende wil men eventuele uitwendige besmetting op de aangevoerde colli in de mate van het mogelijke vermijden. Ook worden in Nederland bijkomende metingen voor het vertrek uitgevoerd. De bevoegde Belgische en Nederlandse instanties zullen afspraken maken zodat bij een eventuele vaststelling van abnormale besmetting bij een transport door België onmiddellijk informatie kan worden uitgewisseld.

Bij het vijfde punt is het natuurlijk de Nederlandse overheid die zich over de opportuïteitsvraag moet buigen. Zij moet oordelen of de opwerking van bestraalde kernsplijtstof afkomstig uit de Nederlandse kerncentrales op basis van ecologische en economische overwegingen al dan niet verantwoord is. Het transportprobleem lijkt mij bij deze afweging geen doorslaggevend element te zijn. Overbrenging naar een definitieve opslag- of bergingssite zal hoe dan ook noodzakelijk zijn. In België zijn er in het verleden reeds verscheidene honderden transporten geweest. Vorige maand heeft de kerncentrale van Doel een aanvraag voor een dergelijk transport ingediend. Ik heb de aanvrager laten weten dat ik erop sta dat de vierde beccquerelregel strikt wordt nageleefd. Ik eis dat een externe firma metingen doet en de resultaten van die metingen aan mij doorgeeft vooraleer het transport vertrekt. Pas nadat ik het verslag van de externe firma heb ontvangen, zal ik de toestemming voor het vertrek geven.

De voorzitter : De heer Joos Wauters heeft het woord.

De heer **Joos Wauters** (ECOLO-AGALEV): Mijnheer de voorzitter, ik dank de vice-eerste minister voor de laatste bijkomende informatie. Ik meen dat hij het heeft over het transport naar La Hague. Ik vraag de vice-eerste minister om mij op de hoogte te houden van de aanvraag en de resultaten van de metingen die hij laat doen. Ik weet alleen niet hoe we dit moeten regelen.

Minister **Van den Bossche**: Mij is het niet het even. Ik weet alleen niet wanneer het transport gepland is.

De heer **Joos Wauters** (ECOLO-AGALEV): Misschien is het het beste om dit via een brief te doen.

Minister **Van den Bossche**: Dat is in orde.

De heer **Joos Wauters** (ECOLO-AGALEV): Ik heb begrepen dat de Nederlandse overheid nog geen aanvraag voor een transport heeft ingediend. Ik neem toch aan dat dit transport niet over de weg zal gaan.

Minister **Van den Bossche**: Ik heb nog geen enkele aanvraag ontvangen.

De heer **Joos Wauters** (ECOLO-AGALEV): Ik had vernomen dat er transporten op stapel stonden. De laatste berichten waren echter dat ze waren uitgesteld.

Ik zal dit dossier nauwgezet opvolgen en dank de minister nogmaals voor zijn antwoord.

De **voorzitter**: Het incident is gesloten.

L'incident est clos.

- *La réunion publique de commission est levée à 11.37 heures.*

- *De openbare commissievergadering wordt gesloten om 11.37 uur.*
